

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לעבודה סוציאלית תשפ"ב 2021-2022

שם הקורס: הכשרה מעשית השלמה א'
מס' קורס: 144-1-1104/1244

ראש היחידה: הגב' ורד דייטשמן
מייל: vereddai@gmail.com
שעות קבלה: בתיאום מראש. בבנין 17 חדר 113.

רכזת היחידה: הגב' ורד ג'ורנו
מייל: worim@bgu.ac.il
שעות קבלה: בתיאום מראש. בבנין 17 חדר 03

יעדי ההוראה:

מטרה

- בשנה זו מושם דגש על העבודה הפרטנית עם פונים. הסטודנטית בסיומה של השנה, צריכה להיות מסוגלת לבצע אבחון מערכתי של פונים ובעיות, לתכנן ולבצע התערבות במספר מישורים, להתמצא בסוכנות הרווחה ובעקרונות העבודה הסוציאלית. כמו כן, על הסטודנטית להפנים את הערכים הבסיסיים של המקצוע ולהיות בעל מודעות עצמית לחלקיה בתהליך הטיפול.
- א. פיתוח מיומנויות מקצועיות הדרושות לעובדת סוציאלית העומדת בתפקידי סיוע לפרטים, למשפחות, לקבוצות ולקהילות.
- ב. לעזור לסטודנטית לפתח מודעות לעצמה ולאחרים ובכך לסייע בגיבוש זהות מקצועית המבוססת על ערכי המקצוע.
- ג. יישום הרקע התאורטי הנלמד בכיתה.

פרשיות לימודים:

- אוריינטציה**- הסטודנטית תשתלב בסוכנות ב 3 השבועות הראשונים של ההכשרה, תכיר את תפקיד העו"ס בסוכנות ואת העמיתים בהתאם לאופי השירות. במקביל תערוך הסטודנטית מיפוי של שירותים בקהילה בהנחיית המדריכה, שיהיו רלוונטיים לעבודתה במהלך השנה.
- מס' מקרים לטיפול**- הסטודנטית תקבל לאורך השנה בין 4-6 מקרים לטיפול, כשעל לפחות שניים מהם להיות מקרים תהליכיים לאורך זמן, המטופלים בו זמנית. **על הסטודנטית לקבל לפחות 2 מקרים לטיפול עד 3 שבועות מתחילת השנה**. העברת שאר התיקים לטיפול של הסטודנטית תעשה באופן הדרגתי, בהתאם לקצב ההתפתחות של הסטודנטית וצרכי השירות. **המטרה שהסטודנטית תטפל עד לסוף השנה ב-4 מקרים בו זמנית**. בסוכנויות בהם אופי ההתערבויות הוא קצר מועד, יש לדאוג למגוון התערבויות ככל שניתן ול4 מקרים ברצף כל השנה.
- הסטודנטית תלמד במהלך השנה מיומנויות התערבות שונות בעבודה הפרטנית והמערכתית ותתנסה גם בהתערבויות מקוונות בהתאם למצב הקורונה וההנחיות בהתנהלות המגיפה.
- הסטודנטית תקבל הדרכה שבועית פרטנית במשך שעה במהלכה יעובדו חוויותיה, תפיסותיה והתנסויותיה במטרה לעזור לה ולזהות גורמים מקדמים ומעכבים בתהליך התפתחותה.
- מוקדי למידה- בהתאם לסוכנות תשתלב הסטודנטית במוקד למידה הרלוונטי לתחום תחשף במהלך הסמסטר למפגשי ידע בתחום. לציון, כי לא בכל התחומים קיימים מוקדי למידה, אז האחריות על הקניית הידע תהיה של הסוכנות והמדריכה.

דרישות:

1. הסטודנטים ישתלבו להכשרה מעשית בשירותים השונים בימי ראשון וחמישי, 8 שעות ליום. שעות ההכשרה יקבעו על פי פעילות המקום.
2. **הגשת דו"חות -** הסטודנטית תגיש בכל שבוע לפני פגישת ההדרכה דו"ח תהליכי (אני –אתה) על מקרה אחד מתוך המקרים התהליכיים אשר בטיפולו. המדריכה רשאית לדרוש מהסטודנטית להגיש דו"ח תהליכי על מקרה נוסף, על פי שיקול דעתה. הסטודנטית תגיש למדריכה גם את סיכומי הפגישות שלא מוגש עליהן דו"ח. על המדריכה לבדוק את הדו"חות ולהחזירם לסטודנטית בליווי הערות לימודיות, כבסיס לתהליך הלמידה.
3. **המדריכות נמצאות גם הם בקבוצות הדרכה ומלווים מקצועית ע"י מדריכה בכירה.** יש לציין כי הם מחויבות בדיווח שוטף למדריכה הבכירה, ומתייעצות עימה על סוגיות מקצועיות שקשורות לסטודנטית ולתהליכי למידתה.
4. הסטודנטית תתנסה במספר התערבויות במהלך השנה בהתאם להנחיית היחידה להכשרה מעשית בשיתוף עם המדריכה והשירות. לאור מגפת הקורונה לעתים תידרש הסטודנטית להתערבויות חדשניות וממוקדות נוכח המצב וזוהי חלק מאחריותו של הסטודנטית מול מטופליה ומול השרות בו נמצאת.
5. בחופשת סמסטר תגיע הסטודנטית להכשרה מעשית ליום בשבוע (8 שעות) בתיאום מראש עם המדריכה ותדאג לשמור על רצף עבודתה עם הפונים והשירותים השונים. הסטודנטית תקבל הדרכה ותגיש דו"חות כנדרש במהלך הסמסטר.
6. **נוכחות בימי ההכשרה היא חובה.** במקרה של מחלה, מילואים או לידה יש להמציא אישורים מתאימים ליחידה להוראה בשדה. בכל מקרה של היעדרות מעל 2 פעמים בסמסטר, יובא הנושא לדיון לראש היחידה ובמידת הצורך, תתבקש הסטודנטית להשלים ימים אלו בתיאום עם מקום ההכשרה ועם ראש היחידה. **היעדרות לא מאושרת תוביל לכישלון בהכשרה המעשית.**
7. יש להקפיד על לבוש הולם בהכשרה בהתאם לכללי השירות בו נעשית ההכשרה. כלומר להימנע מلبוש חשוף מאוד, נזמים בפנים ובחלקי הגוף, ולבוש העלול לפגוע ברגשות המטופלים.
8. הסטודנטית נדרשת לסודיות ולהתנהגות על פי כללי האתיקה המקצועית כפי שנקבעו ב"קוד האתיקה המקצועית של העובדים הסוציאליים בישראל" ו"חוק העובדים הסוציאליים, 1996" וכן הקוד האתי של אוניברסיטת בן גוריון הנמצא באתר האוניברסיטה.
9. במידה וישנם בעיות / קשיים ו/או אי עמידה בהסכם ההדרכה במקום ההכשרה על הסטודנטית חלה האחריות לפנות ליחידה להכשרה מעשית, לעדכן ולבחון עם צוות היחידה את דרכי ההתמודדות.

דגשים להכשרה מעשית לנוכח מגפת הקורונה

1. ההכשרה תתנהל עפ"י ההנחיות שיהיו במהלך שנת הלימודים הנגזרות מהנחיות משרד הבריאות והאוניברסיטה. על המדריכה והסטודנטית להקפיד על הנחיות הסוכנות ועל כללי משרד הבריאות ובהתאם לעדכונם מעת לעת. לארגונים השונים יש את הזכות לדרוש תעודת מתחסן \ תו ירוק\ בדיקות ועל הסטודנטית למלא אחר דרישות הארגון.
2. על הסטודנטית לעשות ככל שביכולתה על מנת לשמור על קשר רציף עם מטופליה במידה ותדרש לבידוד. יש להתייחס לסעיף זה כבר בשלב ההתקשרות עם המטופלים ולייצר דרך מקוונת לשמירה על הקשר הטיפולי (וידאו, טלפון, וכד' בהתאם למקובל על המטופל)
3. על הסטודנטית והמדריכה לשמור על רצף ההדרכה גם אם אחד מהשתיים ידרשו לבידוד, אז יש לקיים את ההדרכה בשיחת וידאו (סקייפ/ זום וכד').
4. במידה והסטודנטית תדרש למספר פעמים של בידוד במהלך השנה, היחידה להכשרה מעשית תדון בהארכת הכשרתו והשלמת השעות בהתאם.

הסטודנטיות מוערכות פעמיים בשנה על תפקודם בהכשרה המעשית: בסוף סמסטר א' ובסוף סמסטר ב'.
הערכה מתבצעת ע"י המדריכה בשיתוף הסטודנטית ובפיקוח של המדריכה הבכירה.

תנאי מעבר משנה לשנה בהכשרה מעשית

על מנת לעבור משנה לשנה יש לקבל ציון עובר בהכשרה מעשית בשני הסמסטרים.

1. סטודנטית שנכשלת בסמסטר א' לא יוכל להמשיך לסמסטר ב' בהכשרה ובקורס המעבדה שהינו קורס המלווה את ההכשרה המעשית בשדה. הסטודנטית רשאית לפנות לוועדת ההוראה המחלקתית בבקשה לחזור על ההכשרה המעשית. במידה והוועדה תאשר לה לחזור על ההכשרה המעשית, היא תידרש לחזור על שנת הכשרה מלאה ועל קורס מעבדה בשנת הלימודים העוקבת. את שאר קורסי הלימוד הסטודנטית תוכל להשלים, רק במידה תקבל ציון עובר בהכשרה המעשית ובקורס מעבדה.
 2. סטודנטית שנכשלת בסמסטר ב' לא תוכל להמשיך את לימודיה במחלקה. במידה והסטודנטית תפנה לוועדת ההוראה המחלקתית בבקשה לחזור על ההכשרה המעשית, הוועדה תשקול אם לאשר לה באופן חריג לחזור על שנת הכשרה מלאה ועל קורס המעבדה שמלווה אותה בשנת הלימודים העוקבת. את שאר קורסי הלימוד הסטודנטית תוכל להשלים, רק במידה ותקבל ציון עובר בהכשרה המעשית ובקורס מעבדה.
- סטודנטית שנכשלה על רקע של בעיות אתיקה, וועדת ההוראה במחלקה תדון בהמשך לימודיה במחלקה.

רשימה ביבליוגרפית:

רשימה ביבליוגרפית תימסר במהלך השנה ע"י המדריכה בהתאם לשירות בו עושה הסטודנטית הכשרה, ובהתאם למוקד הלמידה ולצורכי הלמידה של הסטודנטית.